

Handreiking
Advance Care Planning
Cohaesie - Huisartsenpost Rijnmond
locatie Spijkenisse

Oktober 2022

**Huisartsenposten
Rijnmond**
Voor Speed

Cohaesie

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
Inleiding.....	4
1. Het voeren van het behandel-wensengesprek (ACP-gesprek)	5
1.1 Adviezen huisartsenpraktijk algemeen	5
1.2 Voorbeeld verloop voor een behandelwensengesprek.....	5
1.3 Werkinstructie vastleggen ACP-gesprek huisartspraktijk	6
1.4 Werkinstructie ophalen ACP-gespreksverslag HAP	7
2. Meer over Advance Care Planning	8
2.1 Doelstellingen Advance Care Planning.....	8
2.2 Wanneer voer je een ACP-gesprek?.....	8
2.3 Beschikbare middelen	8
2.4 Voorwaarden.....	8
Bijlage 1 handleiding VIPLive.....	9

Samenvatting

Doel van deze handreiking

Beschrijving van de processtappen die het mogelijk maken dat de huisarts en de HAP 24/7 inzicht hebben in de meest recente versie van het ACP-gespreksverslag van de kwetsbare patiënt.

Processtappen huisartsenpraktijk

1. Praktijk voert ACP-gesprek met de patiënt. Soms zijn meerdere gesprekken nodig.
2. Praktijk legt ACP-gespreksverslag vast in VIPLive. Let op: ook als het ACP gesprek niet volledig is ingevuld toch al opslaan en delen!
3. Praktijk deelt het ACP-verslag digitaal (pdf) met thuiszorg en/of mantelzorg in VIPLive; geeft patiënt een papieren afdruk mee, met de instructie dit zichtbaar neer te leggen in huis.

Processtappen HAP

1. Kwetsbare patiënt belt de huisartsenpost.
2. Triagist opent VIPLive en ziet een pop-up of er een ACP-verslag aanwezig is van deze patiënt.
3. Dienstdoende arts noteert eventuele wijzigingen over ACP in rapportage naar 'eigen' huisarts.
4. Dienstdoende arts stuurt ACP verslag (pdf) in de overdracht mee met de ambulance naar SEH en/of geeft ACP-verslag mee aan de ambulance.

Processtappen bij wijzigingen

1. Praktijk verwerkt wijzigingen in het ACP-verslag in VIPLive.
2. Praktijk deelt het ACP-format als PDF opnieuw met thuiszorg en/of mantelzorg in VIPLive; stuurt/geeft patiënt wederom een papieren afdruk mee.

Inleiding

Voor u ligt de ontwikkelde handreiking Advance Care Planning kwetsbare patiënten, bedoeld voor de huisartsen van regionale huisartsenorganisatie Cohaesie en in het werkgebied van HAP Rijnmond locatie Spijkenisse.

Cohaesie en HAP Rijnmond locatie Spijkenisse hebben deze ontwikkelde handreiking rondom het levenseindegesprek/behandelwensen gesprek van haar meest kwetsbare patiënten gemaakt vanuit een gezamenlijk ervaren verantwoordelijkheid en noodzaak. Het is inmiddels duidelijk geworden dat juist deze groep mensen de slechtste prognose hebben, ook in de ziekenhuizen.

Vanuit het belang van de patiënt en de huisarts is het belangrijk dat kwetsbare patiënten tijdig nadenken over hun behandelwensen en zich bewust zijn over de gevolgen van de gemaakte afspraken. De keuzes die hierin gemaakt worden, bepalen of iemand bijvoorbeeld wel of niet opgenomen wordt in een ziekenhuis of wel of niet gestart wordt met een bepaalde behandeling. Het vastleggen van die keuzes brengt rust op het moment dat die rust ook hard nodig is.

In de tweede helft van 2022 wordt ingezet op het realiseren van samenwerking en gegevensuitwisseling met de tweedelijns op het gebied van Advance Care Planning.

Sophia Batenburg-van Vliet	Programmamanager Zorg & Welzijn zorggroep Cohaesie
Martine den Otter	Medisch manager HAP Rijnmond locatie Spijkenisse
Duncan Beekink	ROS-adviseur ouderenzorg Samergo

1. Het voeren van het behandel-wensengesprek (ACP-gesprek)

Vaak hebben patiënten zelf al nagedacht over hun behandelwensen en vinden ze het prettig om dit met hun eigen huisarts en/of POH te bespreken. Echter, het is ook mogelijk dat het gesprek of onderdelen van het gesprek door verschillende zorgverleners gevoerd wordt. In dat geval is het de voornaamste taak van de huisartsenpraktijk om te zorgen dat gemaakte keuzes op de juiste manier in het HIS komen te staan.

1.1 Adviezen huisartsenpraktijk algemeen

1. Controleer of er niet eerder afspraken zijn gemaakt over behandelwensen en zijn deze nog actueel?
2. Neem contact op met de patiënt/mantelzorger om het ACP-gesprek in te plannen en leg duidelijk de reden van het gesprek uit.
3. Geef de patiënt gelegenheid om het gesprek niet in een keer te voeren, maar eventueel op een ander moment voort te zetten. Voorkom nadrukkelijk dat de patiënt zich 'overvallen' voelt door vragen naar keuzes en geef wat langer de tijd om over het doel van het gesprek na te denken. Geef de patiënt de keuze om dit gesprek niet alleen te doen.
4. Houd er rekening mee dat er bij het bespreken van zaken rondom het levenseinde grote culturele verschillen kunnen zijn.
5. Zeg na afloop van het gesprek duidelijk dat een kopie van het behandelwensengesprek wordt nagestuurd, op papier en eventueel ook als PDF.

1.2 Voorbeeld verloop voor een behandelwensengesprek

1. Begin met een inleidend praatje; 'hoe gaat het met u?'
2. 'Maakt u zich zorgen of bent u misschien bang geworden de afgelopen tijd?'
3. Heeft u een goed netwerk om u heen zoals familie, vrienden of burens? Denk ook aan: hulp bij boodschappen doen, persoonlijke verzorging, medicatie en sociale contacten (vereenzaming?).
4. Wie gaat er voor u zorgen als u ziek wordt? Wie is dan voor ons de contactpersoon?
5. Hoe kunnen wij u bereiken? E-mail en mobiel nummer nakijken, 'kunt u beeldbellen?'
6. Heeft u al nagedacht over uw behandelwensen? Reanimeren, beademen, opname op de IC?
7. Wie mag er voor u spreken als u dat zelf niet meer kunt? Indien al eerder besproken: 'heeft u uw wensen nog aangepast?'
8. Overleg bij wilsonbekwaamheid met contactpersoon/gemachtigde, specialist ouderengeneeskunde of geriater.
9. Verwijs eventueel voor aanvullende informatie naar online keuzehulpen, bijvoorbeeld te vinden op thuisarts.nl, keuzehulp.info of het wensboekje op gene-ro.com.
10. Geef aan hoe de eigen praktijk bereikbaar is (website, e-mail, telefoon).

1.3 Werkinstructie vastleggen ACP-gesprek huisartspraktijk

Hieronder volgen de processtappen om te komen tot een volledige verslaglegging in het HIS van de huisartspraktijk:

Processtap

1. Maak een inventarisatie van de groep kwetsbare ouderen.
2. Controleer of er al informatie omtrent wensen zijn vastgelegd in het HIS en beoordeel of de technische uitvoering correct is.
3. Inventariseer of er momenteel thuiszorg wordt afgenomen en noteer dit in probleemlijst (A62 = codering voor administratieve verrichting).
4. Contactpersoon, naam/relatie tot patiënt en telefoonnummer navragen en noteren in probleemlijst (A62).
5. Netwerk inventariseren. Wie zorgt er voor u als u ziek zou worden? Wie doet de boodschappen etc. Noteren in probleemlijst (A62).
6. Al deze (A62 gecodeerde) gegevens kunnen worden gekoppeld aan probleem-episode A49.01 (ouderenzorg); mocht het gaan om een 'kwetsbare oudere', dan koppelen aan probleem-episode A05 (algehele achteruitgang) en er probleem tekst 'kwetsbare oudere' (A05) van maken.
7. Registratie A20 (= codering gesprek levenseinde behandelwensen).
8. Hernoem episode A20: reanimatie, IC, eventueel ook opname. (noot: met name voor huisartsen zonder VIPLive, meest urgente info is dan meteen beschikbaar).
9. Vul het ACP-format in VIPLive in en koppel terug naar het HIS: zie ook: [handleiding VIPLive](#) (ook opgenomen als bijlage 1 in dit document).
10. Koppel het edifactbericht aan ICPC: A20.
11. Deel het ACP-format als pdf met thuiszorg en/of mantelzorg in VIPLive.
12. Stuur/geef de patiënt een afdruk van de pdf.

Bij wijzigingen in de ACP-antwoorden volgt de huisarts deze stappen

1. Praktijk verwerkt wijzigingen in het ACP-verslag in VIPLive. Ook via edifactbericht opnieuw koppelen aan ICPC: A20.
2. Deel het ACP-format als pdf opnieuw met thuiszorg en/of mantelzorg in VIPLive.
3. Stuur/ geeft patiënt een papieren afdruk mee.

1.4 Werkinstructie ophalen ACP-gespreksverslag HAP

Hieronder volgen de processtappen waarmee een triagist op de HAP 24/7 inzage heeft in het gespreksverslag ACP in VIPLive:

- 1 HAP wordt buiten kantooruren gebeld door patiënt of zorgverlener.
- 2 Triagist opent VIPLive en ziet als pop-up of er een ACP-verslag aanwezig is.
- 3 Indien nodig: dienstdoende arts noteert eventuele wijzigingen met betrekking tot ACP in rapportage naar 'eigen' huisarts.
- 4 Indien nodig: Dienstdoende arts stuurt ACP verslag (pdf) in de overdracht mee met de ambulance naar SEH en/of geeft ACP-verslag mee aan de ambulance

2. Meer over Advance Care Planning

2.1 Doelstellingen Advance Care Planning

- Kwetsbare patiënten zijn zich bewust van en hebben nagedacht over hun behandelwensen.
- Kwetsbare patiënten hebben toegang tot juiste informatie ter ondersteuning bij hun overwegingen en registratie van hun behandelwensen.
- Registratie van behandelwensen bij patiënten waarvan de huisarts dit wenselijk acht.
- Geregistreerde behandelwensen zijn beschikbaar voor de brede zorgketen; huisarts, HAP, wijkverpleging en ziekenhuis.

2.2 Wanneer voer je een ACP-gesprek?

Het ACP-gesprek wordt gevoerd (en vastgelegd) met kwetsbare ouderen. Daarnaast kunnen mensen die een levensverwachting van <1 jaar hebben worden benaderd. Het is geen statisch document. De patiënt is eigenaar van dit document en kan dit te allen tijde aanpassen in overleg met de huisarts.

Het verslag van het ACP-gesprek is vanuit VIPLive teruggekoppeld in het HIS van de huisartsen en is 24 uur per dag via VIPLive toegankelijk voor de HAP, ter voorkoming dat het gesprek in tijden van crisis opnieuw gevoerd moet worden. Het advies is aan de huisartsen en medisch specialisten om indien mogelijk tenminste één keer per jaar de afspraken met betrekking tot de behandelwensen te evalueren.

2.3 Beschikbare middelen

Voor patiënten

- Informatie vanuit de praktijkwebsite.
- Indien in de praktijk aanwezig: ACP informatiefolder voor patiënten.
- GENE-RO wensenboekje: te downloaden via: <https://www.gene-ro.com/acp>
- Keuzehulpen voor patiënten: o.a. thuisarts.nl, keuzehulp.info
- Conceptbrief voor patiënten.
- Registratieformulier behandelwensen: [Uniform digitaal format voor het vastleggen van behandelwensen](#).

Voor praktijken

- Procedure ACP-registratie HIS en informatieoverdracht (bijlage 1).
- Medisch inhoudelijke ondersteuning van kaderartsen.
- Training op het gebied van ACP, via de zorggroep.

2.4 Voorwaarden

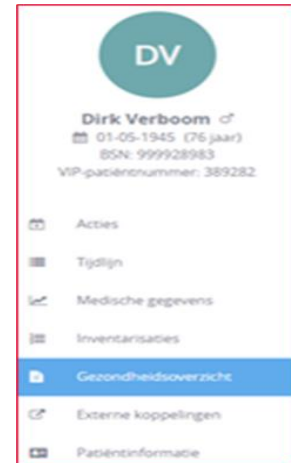
- Alle huisartsen van Cohaesie verwerken hun ACP-verslag van de kwetsbare patiënten (minimaal ICPC A05) in VIPLive.
- Voor alle triagisten is toegang tot een VIPLive account geregeld.
- HAP is door VIPLive gekoppeld aan Cohaesie.
- Eventuele scholing om werkwijze te delen wordt gefacilieerd.
- Vaste waarnemers dienen toegang te krijgen tot het HAP overdracht systeem.
- Informatie van patiënten zonder expliciet bezwaar is beschikbaar voor de HAP.

Bijlage 1 handleiding VIPLive

Het is mogelijk om binnen VIPLive samenwerken Advance Care Planning (ACP) op te stellen voor de patiënt. Deze ACP is gebaseerd op de [Leidraad voor het proces en uniform vastleggen van proactieve zorgplanning](#).

Opstellen van het plan

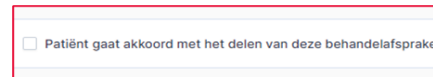
1. Ga naar de actiepagina van de patiënt. Klik op het tabje 'Gezondheidsoverzicht' in het linker menu om deze te openen.

2. Klik bovenin het scherm op 'Advance Care Planning'.
 - Indien u voor het eerst een plan maakt, klik dan op 'Nieuwe Advance Care Planning'.
 - Indien er al een plan is, klik dan op 'Bewerken'.

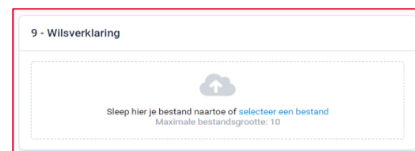
3. Geef met een vinkje aan dat de patiënt akkoord gaat met het delen van behandelafspraken met betrokken zorgverleners.

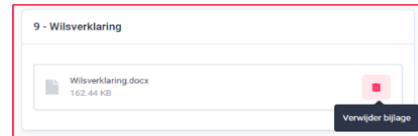
4. De velden van ACP worden geopend. Vul de betreffende vragen in. Het bestaat uit negen onderdelen:

- Wilsbekwaamheid & Wettelijke vertegenwoordiging
- Gesprek gevoerd in bijzijn van
- Belangrijkste overeengekomen doel van behandeling
- Behandelaanwijzingen
- Behandelafspraken
- Wat verder nog belangrijk is
- Eerder vastgelegde behandelafspraken
- Informatie delen
- Wilsverklaring

5. Bij het laatste onderdeel, 'Wilsverklaring', kunt u een bijlage toevoegen. Klik hiervoor op 'Voeg bijlage toe' en kies het gewenste bestand.

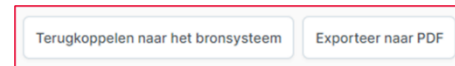
6. Verwijder een bijlage door te klikken op het 'vuilnisbak icoon' rechts naast de betreffende bijlage.

7. Als u klaar bent met ACP of u wilt tijdelijk opslaan dan klikt u rechts onder de pagina op 'Opslaan'.

8. Nadat u het plan heeft opgeslagen, kunt u het als Edifact bericht terugsturen naar uw HIS of als pdf downloaden. U vindt de knoppen hiervoor bovenin beeld.

9. Het opgeslagen ACP en de voorgaande ACP's blijven bewaard. Klik op 'Historie' rechts boven in het scherm om de voorgaande plannen in te zien.

Het overzicht van voorgaande ACP's klapt aan de rechterkant van het scherm uit.